

Komunikat Prasowy

Do natychmiastowego wykorzystania

Obywatele zabierzcie głos! Status Quo nie jest żadnym rozwiązaniem

Potrzebujemy prężnego i zrównoważonego systemu żywnościowego, a nie wspierania partykularnych interesów

ARC2020 – szeroka koalicja organizacji i sieci współpracy społeczeństwa obywatelskiego¹ wezwało obywateli krajów Europy do kontynuowania kampanii na rzecz prawdziwie zrównoważonej Wspólnej Polityki Rolnej. W chwili obecnej partykularne interesy zagroziły sabotażem dla zmian w momencie, gdy pojawiła się wyjątkowa szansa na pozytywne zmiany naszego sposobu produkcji i konsumpcji żywności. Także zmiany sposobu konsumpcji naturalnych surowców i rozporządzania finansowymi środkami publicznymi, przy zapewnieniu godnych rolniczych dochodów i żywotności obszarów wiejskich.

Odnosząc się do propozycji nowego kształtu Wspólnej Polityki Rolnej, ARC przyjmuje z zadowoleniem docenienie przez Komisję Europejską wagi wyzwań ze strony globalnego ocieplenia klimatu oraz wzmożonej presji na światowe zasoby surowcowe. Jednak zdaniem ARC przedstawionym propozycjom brakuje przejrzystej wizji, strategii i jasnych celów służących osiągnięciu w pełni zrównoważonej polityki rolnej i żywnościowej, zwłaszcza w warunkach spodziewanych interwencji ze strony krajów członkowskich UE.

Propozycje te również nie są zgodne z aspiracjami wyrażanymi przez obywateli europejskich, co wyraźnie pokazało badanie Eurobarometru². Z tych powodów ARC wzywa Europejczyków, jako konsumentów, producentów i płatników podatków do domagania się odważniejszej i dalekowzrocznej nowej Wspólnej Polityki Rolnej. Nat Page w wypowiedzi dla ARK stwierdził: „Krótkowzroczność i partykularne interesy nie powinny przysłaniać nam wizji prawdziwie zrównoważonej i sprawiedliwej przyszłości. Utrzymywanie status quo może doprowadzić wyłącznie do poruszania się Europy po równi pochyłej, do pójścia niebezpieczną drogą nadmiernej konsumpcji światowych zasobów i drastycznych zniszczeń środowiska naturalnego, przy jednoczesnym rozpadzie tkanki społeczno-ekonomicznej obszarów wiejskich. Organizacje naszej koalicji będziemy nadal mobilizować obywateli Europy do wywierania nacisku na własnych polityków, by doprowadzili do prawdziwej i głębokiej reformy.”

Z punktu widzenia ARC kolejny okres prac nad reformą WPR powinien zawrzeć radykalne odejście od rolnictwa uprzemysłowionego i koncentracji w przemyśle spożywczym, prowadząc do rolnictwa zrównoważonego. W zamian powinien dominować zrównoważony model gospodarowania ze zróżnicowanym lokalnym i regionalnym modelem produkcji i konsumpcji. Popieramy intencje Komisji by przesunąć punkt ciężkości polityki rolnej w stronę opartej na pełnym wykorzystaniu lokalnych zasobów produkcji rolnej, której podstawą są zróżnicowane ekosystemy odporne na zmiany klimatyczne. Jednak dotychczasowe propozycje nie ograniczają skrajnej zależności rolnictwa od paliw kopalnych i importu surowców rolnych. Propozycje powinny „zazielenić” WPR, jednak

tak się nie dzieje, nie wprowadza się obowiązkowych, w pełni zrównoważonych metod gospodarowania, takich jak płodozmian z uwzględnieniem roślin motylkowych, co mogłoby też podnieść dochody rolników³. Również, propozycje te nie są wystarczające by wykazać zdecydowaną wolę UE do zahamowania postępującej utraty bioróżnorodności. Dalej, propozycje te nie przynoszą mechanizmów regulacji rynku służących zapewnieniu sprawiedliwych cen tak dla rolników, jak i konsumentów. Zamiast tego widzimy propozycje schematów zabezpieczania dochodów, które w końcowym rozrachunku napełnią kieszenie firm ubezpieczeniowych i instytucji finansowych, co w konsekwencji podniesie jeszcze bardziej koszty produkcji rolnej.

W przypadku rozwoju obszarów wiejskich ARC ocenia pozytywnie krok w stronę lokalnych strategii rozwoju finansowanych z wielu źródeł unijnych. Jednak propozycje te nie promują ekonomicznej, środowiskowej i społecznej odnowy obszarów wiejskich, czego domagaliśmy się w listopadzie 2011 roku. Narzędzia rozwoju obszarów wiejskich ani nie zapewniają zdecydowanego przejścia do rozwoju wielosektorowego ani też nie tworzą wystarczającego wsparcia dla osób o najniższych dochodach. Narzędzia te są również niewystarczające dla podtrzymania żywotności wspólnot lokalnych opartej na produkcji rolnej na potrzeby własne.

Co również rozczarowuje, w propozycjach Komisji zabrakło reakcji na szkodliwy wpływ WPR na globalne bezpieczeństwo żywnościowe, sytuacje rozwojową czy zarządzanie surowcami. Zamiast tego pozostaje model wsparcia dla niezrównoważonych, przemysłowych strategii eksportowych opartych na tanim imporcie surowców rolnych.

Uwagi:

1. Konwencja Wiejska i Rolna ARC 2020 została utworzona na początku 2010 roku, jako obywatelska platforma wsparcia zrównoważonych reform Wspólnego Wiejskiego i Rolnego Rozwoju Unii Europejskiej. W ramach tej platformy działa szerokie spektrum organizacji społeczeństwa obywatelskiego, wśród nich organizacje praw człowieka, rolników, wspólnot wiejskich, ochrony przyrody i dziedzictwa kulturalnego, ochrony mniejszości społecznych, ochrony zwierząt, organizacje działające na rzecz zdrowia publicznego i żywności ekologicznej. www.arc2020.eu

2. Specjalny Eurobarometr 327 (wrzesień 2011 r.) „Co Europejczycy sądzą o rolnictwie i WPR?”
http://ec.europa.eu/agriculture/survey/index_en.htm

- prawie połowa obywateli państw Unii Europejskiej (47%) wspiera wprowadzenie górnego limitu dopłat;
- tylko 10% badanych uważa, że płatności nie powinny być powiązane ze spełnieniem standardów ochrony środowiska, odmiennego zdania jest 58% badanych.
- 90% badanych uważa, że kupowanie produktów lokalnych jest korzystne i że UE powinna pomóc w poprawieniu dostępności tych produktów.
- 65% badanych uważa, że korzystne jest nabywanie produktów górskich.

Specjalny Eurobarometr 372 (październik 2011 r.) „Zmiany klimatyczne”
http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_300_full_en.pdf

- Skutki zmiany klimatycznych pozostają jednymi z głównych źródeł zaniepokojenia dla europejskiej opinii publicznej, i to w stopniu większym niż podczas ostatniego badania na ten temat w 2009 roku.
- nieco ponad połowa badanych (51%) uważa zmiany klimatyczne za jeden z najważniejszych problemów światowych (20% uważa, że jest to problem najważniejszy. W sumie jest on postrzegany jako drugi co do znaczenia problem dla świata po problemach biedy, głodu czy braku wody pitnej, będąc jednocześnie poważniejszy niż sytuacja ekonomiczna świata.
- 89% uważa zmiany klimatu za poważny problem, a 68% uważa je za bardzo poważny problem (tu nastąpił wzrost z 64% w 2009 roku). W skali od 1 do 10 Europejczycy dają problemowi zmian klimatu ocenę 7.4 (w porównaniu z 7.1 w 2009 roku).

Specjalny Eurobarometr 365 (czerwiec 2011 r.) „Stosunek obywateli europejskich do środowiska”:
http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_365_pres_en.pdf

Zapytani o pięć problemów, którymi się najbardziej martwią, badani wybrali: zanieczyszczenie wody (41%), zanieczyszczenie powietrza (36%), zmiany klimatyczne, (34%), toksyczność środków chemicznych (34%), wyczerpywanie się zasobów naturalnych (33%), skażenie rolnicze (pestycydy, nawozy sztuczne itp.) (25%), utrata bioróżnorodności (22%), GMO (19%), nawyki konsumpcyjne (19%).

- 76% badanych uważa, że problemy ochrony środowiska mają bezpośredni wpływ na ich życie.

- Wielcy trusiciele (korporacje i przemysł) powinny być odpowiedzialne za działanie zgodne z zasadami ochrony środowiska (91%).

3. Ograniczenie zależności rolników od kosztownych materiałów do produkcji rolnej, takich jak nawozy sztuczne, pestycydy, soja czy paliwa, jednocześnie zwiększona zawartość próchnicy w glebie dzięki właściwemu nawożeniu i płodozmianowi umożliwia zwiększenie żyzności gleby, odporności na suszę i powodzie, a tym samym podniesienie opłacalności rolnictwa.